

ARTIKEL KHAS

Pengurangan Kos dan Peningkatan Kecekapan PKS Melalui E-pembayaran

Dalam usaha untuk menggalakkan penggunaan e-pembayaran di kalangan PKS, Bank Negara Malaysia (BNM) telah mengambil langkah-langkah untuk memperbaharui kaedah e-pembayaran seperti memperbaiki herotan harga, mewujudkan insentif pasaran, meningkatkan akses, kualiti dan saranan nilai bagi perkhidmatan e-pembayaran.

Perkhidmatan pindahan dana elektronik sebagai alternatif kepada cek

PKS boleh mengakses perkhidmatan pindahan kredit (sebagai contoh, *Interbank GIRO* (IBG) dan perkhidmatan pindahan segera) bukan sahaja melalui perbankan dalam talian tetapi juga di lebih dari 11,000 ATM di seluruh negara. Sejak 2013, Rangka Kerja Pembaharuan Harga telah membetulkan herotan harga di antara cek dan perkhidmatan pindahan kredit. Mulai 2 Mei 2013, fi urus niaga bagi IBG telah dikurangkan daripada RM2 kepada tidak lebih daripada 10 sen. Sementara itu, fi pemprosesan cek sebanyak 50 sen telah diperkenalkan mulai 2 Januari 2015 untuk menunjukkan kos pemprosesan yang lebih tinggi. Rangka Kerja Pembaharuan Harga ini telah dilengkapi dengan Rangka Kerja Dana Insentif untuk e-Pembayaran (ePIF) pada tahun 2015, iaitu bayaran cek yang dikutip oleh bank disalurkan kepada pelanggan mereka sebagai insentif untuk menggalakkan penggunaan e-pembayaran. Antara insentif yang dibiayai menerusi ePIF adalah pelepasan kepada fi subskripsi perbankan internet, fi token sekuriti dan fi urus niaga e-pembayaran, yang bertujuan khas untuk membantu PKS dan individu.

Kesan langkah reformasi ini telah menggalakkan orang ramai untuk menggunakan sistem e-pembayaran. Pengurangan penggunaan cek telah dipercepatkan daripada purata -1.6% setahun (2011 - 2013) kepada -11.8% setahun (2014 - 2017). Sementara itu, jumlah urus niaga pindahan kredit telah meningkat sebanyak tiga kali ganda daripada 99 juta urus niaga pada 2013 kepada 329 juta urus niaga pada tahun 2017. Trend positif ini menunjukkan bahawa individu dan perniagaan termasuk PKS semakin kurang menggunakan cek untuk urus niaga mereka.

Kad debit dan pembayaran mudah alih sebagai alternatif kepada wang tunai

Penerimaan kad pembayaran dalam urus niaga seperti kad debit boleh mengurangkan kos dan risiko yang berkaitan dengan pengendalian wang tunai. Selain mengurangkan risiko kecurian dan unsur pengkhianatan, penerimaan kad pembayaran juga akan memudahkan sebarang pembedaan jumlah dan boleh membawa kepada jualan yang lebih tinggi kerana perbelanjaan pelanggan tidak terhad kepada jumlah wang tunai yang ada dalam tangan.

Berikutan pelaksanaan Rangka Kerja Pembaharuan Kad Pembayaran (*Payment Card Reform Framework*, PCRFF) pada tahun 2015, purata Kadar Diskaun Peniaga (*Merchant Discount Rate*, MDR) telah mencatatkan kemerosotan secara berterusan, menyebabkan sistem penerimaan kad pembayaran menjadi lebih mampu untuk dimiliki oleh peniaga-peniaga kecil. Bagi tempoh antara 2015-2017, penjimatan kos secara kumulatif bagi pedagang kerana kadar MDR yang lebih rendah, dianggarkan berjumlah RM508 juta. PCRFF ini adalah disokong dengan penubuhan Dana Pembangunan Pasaran (*Market Development Fund*, MDF) dengan pertumbuhan tahunan terminal *Point-of-Sales* (POS) meningkat sebanyak tiga kali ganda kepada 20.4% setahun secara purata dari tahun 2015 hingga 2017. MDF ditubuhkan bagi menyalurkan kira-kira RM455 juta bagi mengembangkan rangkaian terminal POS, iaitu daripada 233,248 buah terminal pada tahun 2014 kepada 800,000 buah terminal menjelang tahun 2020.

Penerimaan kad pembayaran dalam urus niaga seperti kad debit boleh mengurangkan kos dan risiko yang berkaitan dengan pengendalian wang tunai

Melangkah ke hadapan, PKS perlu mempertimbangkan untuk menerima pembayaran mudah alih sebagai alternatif yang efektif dari segi kos bagi menggantikan wang tunai dan cek. Untuk menggalakkan penggunaan pembayaran mudah alih, Rangka Kerja Pindahan Kredit Saling Boleh Kendali (*Interoperable Credit Transfer Framework*, ICTF) telah mula beroperasi pada bulan Julai 2018 untuk menambah rangkaian antara akaun bank dan akaun e-wang yang dikeluarkan oleh institusi kewangan bukan bank melalui infrastruktur pembayaran yang dikongsi bersama. Sejak 1 Julai 2018, fi untuk Pindahan Segera yang tidak melebihi RM5,000 dikecualikan untuk individu dan PKS. Pembangunan Platform Pembayaran Runcit (*Retail Payments Platform*, RPP) masa nyata juga sedang dijalankan dan ia dijangka akan memudahkan pindahan dana kepada PKS melalui alat pengimbas biasa seperti nombor telefon mudah alih atau pengimbasan kod QR.